

NOVA LOCALITAT DE CRIA DE L'ARPELLA (*Circus aeruginosus*) A MALLORCA

Maties REBASSA*

Summary. - *New breeding site for the Marsh Harrier (Circus aeruginosus) in Mallorca.* A brief historical summary of the Marsh Harrier in Mallorca is presented, as well as the current trend of the species. The results of a one-year survey carried out on the Marsh Harriers at l'Albufereta de Pollença (Mallorca) are also presented. This species was first confirmed as breeding at this site in 1992. In addition, its presence in the winter season is noteworthy.

* c/ Vicens Ensenyat, 37 - 1r - 1ª. 07300 Inca

La presència històrica recent de l'arpella (*Circus aeruginosus*) a Mallorca està ben documentada. Així, BERNIS (1958) la considera comuna i aporta nombroses dades de la seva cria a s'Albufera (Muro). Ja abans d'aquesta data sembla que era igualment abundant a l'illa (GONZÁLEZ, 1991). Cap a l'any 1985, però, i coincidint amb una forta regressió soferta per l'espècie tant a la península Ibèrica (GONZÁLEZ, 1991) com a la resta d'Europa (CRAMP i SIMMONS, 1980), la població mallorquina s'havia reduïda molt, i la seva cria només es considerava com a accidental (CODA/SEO, 1985). A partir d'aquest any la població de s'Albufera (Muro), única zona on fins al moment s'hi havia comprovat la reproducció, va augmentar notablement, assolint un màxim de 11-10 parelles reproductores a les primaveres de 1991 i 1992 (ABAP, 1991, 1992). S'ha de dir, però, que aquest augment poblacional tan clar (reflectit a la Figura I), podria no ésser-ho tant tenint en compte la deficient prospecció de s'Albufera abans que fos Parc Natural.

No obstant, fins a l'any 1992 no es tenia constància que l'arpella hagués colonitzat altres zones humides mallorquines com a reproductor. Un estudi dut a terme aquell any a s'Albufereta (Pollença) va servir per comprovar la reproducció de l'espècie a la zona.

Zona d'estudi

L'Albufereta de Pollença és un aiguamoll litoral mixt d'una extensió aproximada de 190 Ha (AMENGUAL, 1991), situat a la Badia de Pollença, a només 5 Km de distància en línia recta de s'Albufera. Conté diverses llacunes, nombrosos canals que la recorren i una sortida natural a la mar. Diversos halòfits i especialment el canyet (*Phragmites australis*) dominen a tota la part central, mentre que les zones més properes a la mar es veuen cobertes d'herbes salades (*Arthrocnemum* i *Salicornia*) i tamarells (*Tamarix africana*, principalment). Actualment es troba en procés de colmatació i greument contaminada pels abocaments de Pollença i afectada la seva superfície per urbanitzacions.

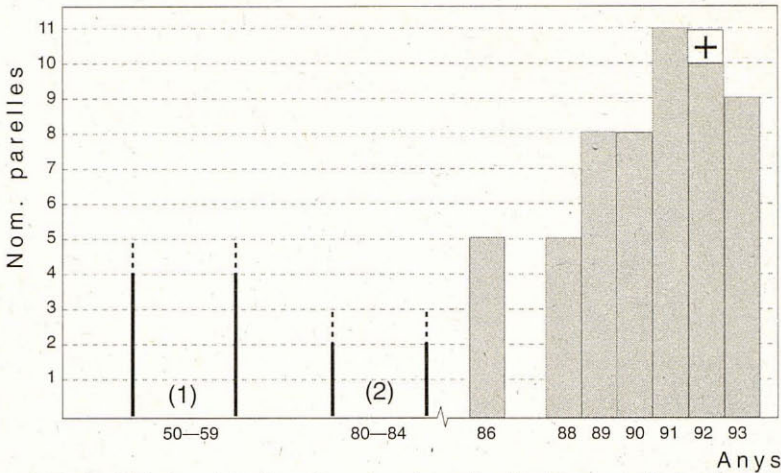

Figura I. Evolució de la població mallorquina d'arpella. (1) abundant, dades de cria segura. (2) cria accidental. (+) cria d'una parella a s'Albufereta (Pollença). Les columnes ombrajades corresponen al nombre de parelles de què es té constància que defensaren un territori de cria a s'Albufera (Muro), independentment del seu èxit reproductiu. Dades extretes de fonts diverses, esmentades a la bibliografia.

Evolution of the Mallorcan population of Marsh Harrier. (1) Abundant, breeding confirmed. (2) Occasional breeding. (+) One breeding pair at l'Albufereta de Pollença. The shaded columns refer to the number of confirmed pairs which defended a breeding territory at s'Albufera, irrespective of their breeding success. Data from different sources, as specified in the reference list.

Resultats

Es confirma la cria de l'arpella a l'Albufereta de Pollença, on una colla hi va surar el 1992 tres polls que volaren amb èxit. Aquesta és, que ens consti, la primera dada de cria segura de l'espècie a la zona ja que, si bé la seva presència com a no nidificant ha estat constant durant aquestes darreres dècades, fins ara no s'hi havia documentat amb certesa la seva reproducció.

Discussió

La presència al llarg de l'any de l'arpella és prou significativa. Així, entre dia primer de juliol de 1992 i mitjans juliol de 1993 s'efectuaren 53 recomptes amb una periodicitat setmanal, obtenint-se una mitjana de 2,1

exemplars/recompte, mitjana que va pujar als mesos d'hivern fins a 4,1 ex./recompte (Figura II). La hivernada, a més, va ser força independent de la donada a s'Albufera (presència de gairebé sempre els mateixos individus a l'Albufereta, on hi dormen, etc.), encara que aquest fet és probablement molt variable d'any en any.

Agraïment

Aquesta nota és un resum de la memòria "Seguiment de l'arpella (*Circus aeruginosus*) a l'Albufereta de Pollença" que fou possible gràcies a la concessió d'una beca d'ornitologia per part del GOB i a l'ajuda que m'oferiren, en diferents aspectes, en Pere Vicens i en Carlos López-Jurado.

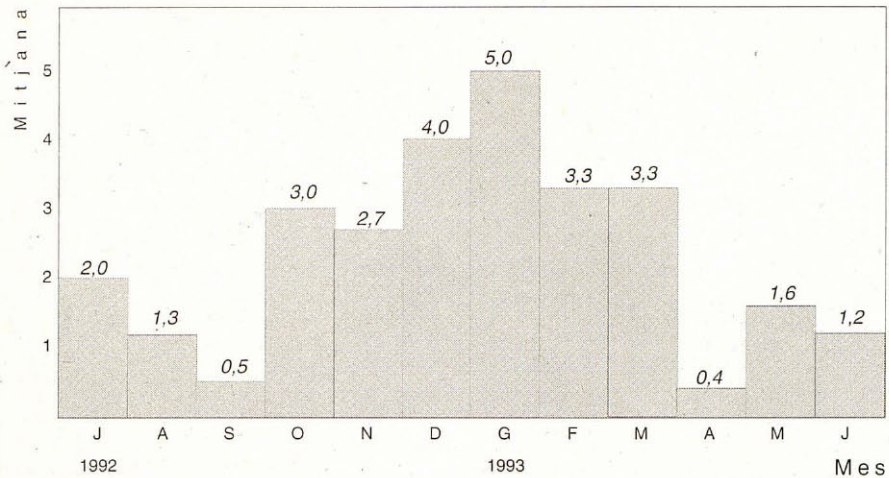

Figura II. Mitjanes diàries, expressades mensualment, de les arpelles presents a s'Albufereta (Pollença) durant l'any d'estudi (juliol 1992 - juny 1993).
Daily numbers, averaged per month, of Marsh Harriers present at l'Albufereta de Pollença during the year of the survey (July 1992-June 1993).

Bibliografia

- AAPNA (Associació d'Amics del Parc Natural de S'Albufera), 1989. Avifauna del Parc Natural de S'Albufera, 88/89. Parc Natural de S'Albufera. Muro. (Informe inèdit).
- ABAP (Associació Balear d'Amics dels Parcs), 1990. Seguiment de l'avifauna del Parc, agost 1989 - juliol 1990. Parc Natural de S'Albufera. Muro. (Informe inèdit).
- ABAP, 1991. Seguiment de l'avifauna del Parc, agost 1990 - juliol 1991. Parc Natural de S'Albufera. Muro. (Informe inèdit).
- ABAP, 1992. Seguiment de l'avifauna del Parc, agost 1991 - juliol 1992. Parc Natural de S'Albufera. Muro. (Informe inèdit).
- AMENGUAL, J.F., 1991. Inventari de les zones húmedes de Balears. Ed. SEFO-BASA. Palma. (Informe inèdit).
- BERNIS, F., 1958. Guión de la avifauna Balear. *Ardeola*, 4: 25-97.
- CODA/SEO, 1985. *Situación de la avifauna en la Península Ibérica, Baleares y Macaronesia*. SEO. Madrid.
- CRAMP, S. i SIMMONS, K.E.L., 1980. *The birds of the western Palearctic*. Vol. II. Oxford University Press. Oxford.
- GONZÁLEZ, J.L., 1991. *El aguilucho lagunero en España. Situación, biología de la reproducción, alimentación y conservación*. ICONA-CSIC. Madrid.

(Rebut: 24.02.94; Acceptat: 30.04.94)